

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ОАОА

Дебіторська заборгованість - це сума боргів (заборгованості), що належить організації з боку покупців або інших дебіторів, яку організація розраховує отримати в певні (встановлені або обумовлені) терміни. Згідно з Інструкцією № 242 дебіторська заборгованість - це фінансовий актив підприємства, що виникає в результаті договірних відносин між двома юридичними особами, серед яких одна, що є власником активу, після настання відповідних умов угоди має право на отримання платежів, товарів, робіт і послуг.

У сучасній фінансовій і комерційній практиці широке поширення отримала реалізація товарів (робіт, послуг) з відстрочкою платежу, тобто в кредит. У результаті таких операцій на рахунках підприємства формується дебіторська заборгованість, при цьому грошові кошти, що надходять від дебіторів, для більшості підприємств є головним джерелом фінансування. На практиці дебіторська заборгованість складає значну частину валюти балансу підприємств (в залежності від виду діяльності, коливається від 20% (для виробничих підприємств) до 90% (для торгових підприємств) активів).

У зв'язку з цим, стан дебіторської заборгованості, її якість істотно впливають на фінансовий стан підприємства.

Управління дебіторською заборгованістю - важлива частина управління оборотними активами підприємства, необхідна для підтримки його платоспроможності, інструмент маркетингової політики, регулювання обсягів продажів.

Серед проблем управління дебіторською заборгованістю можна виділити:

- відсутність достовірної інформації про терміни погашення зобов'язань компаніями-дебіторами;
- несвоєчасна обробка інформації про стан розрахунків з дебіторами;
- нерегламентована робота з простроченою дебіторською заборгованістю;
- відсутність даних про зростання витрат, пов'язаних зі збільшенням розміру дебіторської заборгованості і часу її оборотності;
- не проводиться оцінка кредитоспроможності покупців і ефективності комерційного кредитування.

Для вирішення проблем управління дебіторською заборгованістю на підприємстві можна запропонувати:

- підвищення рівня автоматизації процесів управління дебіторською заборгованістю;
- використання регламентів роботи з дебіторською заборгованістю, включаючи прострочену заборгованість;
- використання стандартів оцінки контрагентів;

Також слід зазначити, що як би не була чітко і налагоджена на підприємстві система оцінки кредитоспроможності клієнтів, це не дасть повної гарантії відсутності простроченої дебіторської заборгованості та безнадійних боргів.

З вищесказаного можна зробити висновок, що рішення таких проблем дозволяє попередити виникнення простроченої заборгованості та відповідно скоротити тимчасові, трудові і фінансові витрати підприємства при управлінні дебіторською заборгованістю.

Саме тому наявність простроченої дебіторської заборгованості свідчить аж ніяк не про те, що створена на підприємстві система роботи з дебіторською заборгованістю не працює, а про те, що необхідно грамотно відрегулювати її модуль, що стосується стягнення наявних боргів.